

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДЕННІ ХІРУРГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

**Передера Р.В., доцент кафедри хірургії та акушерства
кандидат ветеринарних наук, доцент**

В умовах сучасності, процеси діджиталізації займають більшу частку в секторі вищої освіти. Це стосується як загальних, так і спеціальних дисциплін. На тлі світових загроз, з якими стикнулося людство, надання освітніх послуг кардинально змінює платформи, а саме здобуття знань набуває нових філософських рис. Таким чином, навчання стає не просто процесом засвоєння матеріалу, а і значною мірою вмінням пошуку, аналізом та синтезом значного об'єму необхідної інформації, її сприйняття, порівняння різних ресурсів тощо. Такі процеси притаманні для smart-освіти, освіти розумної та мотивованої (smart-education). Це нова філософія навчання, котру називають розумним навчанням [1-3].

Пандемія COVID-19 внесла свої корективи у навчальний процес, зокрема і у викладання матеріалу на кафедрі хірургії та акушерства Полтавської державної аграрної академії із залученням сучасних дистанційних технологій. Цілком зрозуміло, що використання цих технологій, особливо для навчання лікарів ветеринарної медицини, не може повністю замінити набуття здобувачами їх компетентностей, але може суттєво доповнити їх.

В умовах пандемії COVID-19 основною перевагою дистанційних методів є запобігання скупченню людей та їх перезараження. Викладач може працювати зі студентами на значній відстані, не наражаючи на небезпеку здобувачів вищої освіти та колективи кафедр ВНЗ. Також, позитивним фактором є можливість залучення до викладання лекційного матеріалу лікарів практиків, фахівців науково-дослідних установ підприємств і організацій АПК, науково-педагогічних кадрів провідних закладів освіти зарубіжних країн з різни куточків світу. Необхідно також вказати, що із залученням інформаційних елементів дистанційної освіти оновився і сам процес викладання. Адже якщо інноваційні технологічні прийоми, що застосовують у високорозвинених країнах Європи та

Сполучених Штатах Америки (Smart-education) є стандартами у вищій освіті, то ми також маємо їх використовувати, підіймаючи планку вищої освіти у нашій країні та навчаючи студентів більш прогресивними методами [1, 3].

Значно підвищуються в таких умовах і вимоги до викладачів. Ще десятиліття тому, викладач вважався єдиним джерелом інформації, а аудиторні години – незамінні у зв'язку з обмеженою можливістю самостійного пошуку інформації студентами. На сьогодні інноваційні технології суттєво розширюють діапазон можливостей отримання інформації, дозволяючи досягати більшого і не обмежуватися певними знаннями.

Насправді, інноваційні технології на кафедрі хірургії та акушерства, ще до пандемії впроваджувалися у навчальний процес. Упродовж декількох років лекції проводилися у мультимедійному форматі з використанням навчальних фільмів та фотографій, а самостійна робота забезпечувалася дистанційно за допомогою платформи Moodle. Але різкий і повний перехід на повну дистанційну форму навчання виявився важким як для студентів так і для викладачів. Адже теоретичні знання мають бути закріплені практично, інакше вони не мають цінності, а сучасні дистанційні технології, поки що не дозволяють вироблення у здобувачів хірургічних рефлексів (асептичного, інструментального, тканинного). І замінювати інтерактивними засобами практичну підготовку для майбутніх лікарів є недопустимим. На лабораторному занятті студент повинен навчитись працювати з хірургічними інструментами, проводити анестезію, правильно розтинати (роз'єднувати) тканини, накладати шви тощо. Саме відсутність набуття цих навиків буде призводити до зниження професійних якостей майбутніх фахівців, а отже, до їх низької конкурентоспроможності на ринку праці.

Сучасна інноваційна освіта реалізується шляхом поєднання трьох ланок: організаційної, технологічної та педагогічної [2]. З точки зору викладання хірургічних дисциплін іноді роль дистанційного навчання перебільшується і узагальнюється. При цьому втрачається сама сутність викладання та нівелюються вимоги до дисципліни. Тому, до негативних наслідків переходу до

дистанційної освіти слід віднести збільшення ролі технологічних моментів та зниження цінності викладача. Хоча насправді, в таких умовах викладач має бути більш професійним, адже студенти мають дослухатися саме до його точки зору. А це є надзвичайно складно в умовах значної кількості інформації та легкому до неї доступу. У таких умовах викладач має бути організатором, психологом, філософом, інтелектуалом, щоб залучати аудиторію, зацікавлювати її та надавати додаткової мотиваційної складової щодо вивчення своєї дисципліни. Тому залучення технологій не замінює професійності викладача, а навпаки, вимагає від нього додаткових зусиль, гнучкості прийняття рішень, усвідомлення та творчості.

Список використаних джерел

1. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю. Смарт-освіта – нова парадигма сучасної системи освіти. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2016. № 4. С. 71-78.
2. Жирова Т., Котенко Н. Організація навчального процесу у вищій школі в умовах цифрової трансформації освіти Smart-освіта: ресурси та перспективи: матеріали III Міжнар. наук.-метод. конф. (Київ, 7 грудня 2018 р.): тези доповідей. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 252 с.
3. Хрустальова В. Роль викладачів в процесі реалізації smart-освіти. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2016. № 4. С. 58-59.